

Tusnad-2011 konference Rumānijā

Dinaburgas Cietokšņa Dokumentācijas Centra (DCDC) dalībnieks Artjoms Maļņins 2011.gada 18.-21.maijā piedalījās 15. Starptautiskajā arhitektūras pieminekļu saglabāšanas teorētisko un praktisko aspektu konferencē Tusnad-2011 „Cietokšņus atkal izmanto” Rumānijas apgabalā Alba (*Alba*) un Cluž-Napoka (*Cluj-Napoka*).

Konferenču sēriju Tusnad (*Tusnad Bai*, kalnu kūrortpilsēta Rumānijā, kur rīkotas iepriekšējās 11 sesijas) rīko Transilvānijas vēsturisko ēku konservatoru biedrība, UNESCO Starptautiskās zinātniskās pieminekļu un ievērojamo vietu padomes ICOMOS Rumānijas Nacionālā komiteja un fonds „Transsylvania Nostra”. Šogad konferences tēma bija veltīta tieši fortifikācijām to dažādā izpausmē: to restaurācijas un mūsdienu izmantošanas paņēmieniem un modeļiem.

Kopumā uzstājās 42 referenti, visvairāk izmantojot „case study” metodi – pārstāvji no Rumānijas, Ungārijas, Slovākijas, Vācijas, ASV, Grieķijas, Beļģijas, Portugāles, Igaunijas, Slovēnijas, Lielbritānijas un pat no Meksikas. Latvijai un Daugavpilij tā bija jauna pieredze, tāpēc A.Maļņinam nebija paredzēta speciāla uzstāšanās. Tajā pašā laikā tā bija laba iespēja iesaistīties svarīgo starptautisko organizāciju darbībā. Neilgi pirms tam Artjoms tika uzņemts ICOMOS Latvijas organizācijā. Savukārt, ICOMOS Latvija kā oficiālu Latvijas pārstāvi delegēja A.Maļņinu ICOMOS Starptautiskās zinātniskās fortifikāciju un militāro objektu komitejas ICOFORT sastāvā, par ko ICOFORT prezidentei Milagrosai Floresas kundzei (*Milagros Flores-Román*) tika iesniegta speciālā vēstule. ICOFORT delegāti ar gandarījumu uzņēma Latviju gatavību sadarbībai.

Konferences dalībniekiem tika organizētas izglītojošas lauku ekskursijas pa Rietumu Karpatu reģiona ievērojamākajiem kultūrvēstures objektiem. Tika apmeklēti 17. gs. Vobana tipa cietoksnis „Alba Carolina” Alba Julijā (*Alba Iulia*), Mediašas pilsētas (*Mediaș*) viduslaiku nocietinājumi, viduslaiku nocietinātā baznīca Valea Viiloras ciemā (*Valea Viilor*), 15. gs. Hunjadi dzimtas pils (*Castelul Corvineștilor*) Hunedoarā, 13. gs. Devas pilsdrupas (*Deva cetate*), 16. gs. Oradeas cietoksnis (*Oradea cetate*), Batoriju dzimtas 16. gs. pilsdrupas Šimleu Silvanijā (*Șimleu Silvaniei*). Pēdējais objekts ir interesants arī ar to, ka Šimleu vietīnai 1577. gadā Stefans Batorijs piešķīra īpašas privilēģijas un sāka celt šeit pili. Piecus gadus vēlāk līdzīgas pilsētas tiesības poļu karalis piešķīra Dinaburgai, kurā arī sāka modernizēt pēc Ivana Bargā pavēles uzbūvēto zemes fortu. Ekskursijas laikā konferences dalībniekiem bija iespēja iepazīties ar restauratoru un konservatoru bagāto un dažkārt arī pretējo pieeju un metodoloģiju kultūras pieminekļu saglabāšanai. Tā bija laba iespēja pārliecināties par to, ka Rumānija pašlaik iegulda lielus līdzekļus sava mantojuma uzturēšanai un attīstībai, nosakot to par vienu no svarīgākajām prioritātēm.

Konferences laikā ar ICOFORT prezidenti M. Floresu tika apspriesta ideja rīkot Daugavpilī konferenci par nocietinātajām ideālajām pilsētām, ko organizē Daugavpils pilsētas dome un Daugavpils Universitāte sadarbībā ar Baltijas Cietokšņu maršruta Koordinācijas centru (Berlīne, Vācija). M. Floresas kundze atbalstīja šīs konferences rīkošanas ideju, kā arī iniciatīvu iekļaut līdzīgo objektu tīklojumu UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā. Konferenci tiek plānots rīkot 2011.gada . 28.-31. augustā. Tajā plānota vairāk nekā 15 nocietināto ideālo pilsētu pārstāvju un cietokšņu saglabāšanas un attīstības speciālistu piedalīšanās.

Artjoms Maļņins – konferences dalībnieks, Daugavpils pilsētas domes Attīstības departamenta projektu eksperts